

DE 1 PCT. RIGESTE BETALER 8 PCT. AF INDKOMSTSKATTERNE

Flere politikere anbefaler, at man øger progressionen i skattesystemet, så der omfordeles fra personer med høj indkomst til personer med lav indkomst. Dette notat viser, at det eksisterende skattesystem omfordeler meget. Det ses bl.a. ved, at de 1 pct. rigeste (ca. 47.000 personer) betaler 8,0 pct. af indkomstskatterne. Det svarer til, at de 1 pct. rigeste betaler 33,3 mia. kr. i indkomstskat. For de penge kan man finansiere ca. 70.000 offentligt ansatte eller næsten de samlede offentlige udgifter til kontanthjælp og dagpenge (35,3 mia. kr.). De 1 pct. rigeste betaler i 2012 ca. 28 pct. af hele provenuet fra topskatten, svarende til 5,2 mia. kr. af 18,7 mia. kr. Såfremt man fjernede topskatten (18,7 mia.kr.), ville de 1 pct. rigeste betale 7,1 pct. af de samlede indkomstskatter. I en opgørelse fra OECD fremgår det, at de 1 pct. rigestes andel af den samlede bruttoindkomst (før skat) er den næstlaveste i OECD. I USA udgør de 1 pct. rigestes andel af bruttoindkomsten 17 pct. mod godt 6 pct. i Danmark. De 10 procent rigeste danskeres indkomstskattebetalinger udgør 31,8 pct. af de samlede skattebetalinger. Dermed betaler de 10 pct. rigeste 132,5 mia. kr. i indkomstskatter, og det svarer nogenlunde til de samlede udgifter til folkepension, SU og barselsdagpenge. For 132,5 mia. kr. kan man alternativt finansiere udgifterne til 270.000 offentligt ansatte. De 10 pct. personer med de laveste indkomster i Danmark betaler 0,3 pct. af indkomstskatterne, mens de 20 pct. med de laveste indkomster betaler 2,5 pct. af indkomstskatterne. Sammenholdes dette med, at de 10 pct. rigeste i dag betaler 31,8 pct. af alle indkomstskatterne, så viser det, at der sker en betydelig omfordeling af forbrugsmulighederne via skattesystemet fra mere velstående til mindre velstående. Danmark er ifølge OECD det 2. mest lige land i OECD. Vismændene har fundet, at højere marginalsat for de 10 pct. højestlønnede danskere medfører et provenutab. Derfor kan det være svært at øge skattebetalingen fra top 1 pct. og top 10 pct. gennem øget marginalsat på arbejdet.

Skatteministeriet har opgjort, hvor meget forskellige indkomstgrupper betaler af de samlede indkomstskatter (kommune- og kirkeskat samt sundhedsbidrag, bund- og topskat, AM-bidrag¹ og aktieindkomstskat). De samlede indkomstskatter udgør 416,8 mia. kr.² I analysen har man ikke medtaget afgifterne.

Af figur 1 nedenfor fremgår det, at de 1 procent højest lønnede af de skattepligtige danskere (ca. 47.000 personer)³ betaler 8,0 procent af alle indkomstskatterne. De 1 pct. højest lønnede har en gennemsnitlig skattepligtig indkomst på 1.081.000 kr. De betaler i alt 33,3 mia. kr. i indkomstskat.

Dette svarer til finansieringen af ca. 70.000 offentligt ansatte, eller lige knap de samlede offentlige udgifter til kontanthjælp og dagpenge (35,3 mia. kr. = 16,6 mia.kr. + 18,7 mia.kr.)⁴.

De 10 pct. højest lønnede danskeres indkomstskattebetalinger udgør 31,8 pct. af de samlede skattebetalinger. Dermed betaler de 10 pct. højest lønnede 132,5 mia. kr.⁵ i indkomstskatter og det svarer nogenlunde til de samlede udgifter til folkepension, SU og barselsdagpenge (hhv. 108,7 mia. kr. + 17,3 mia. kr. + 9,6 mia. kr.= 135,6 mia. kr.)⁶. For 132,5 mia. kr. kan man alternativt finansiere udgifterne til ca. 270.000 offentligt ansatte.

¹ Ekskl. arbejdsmarkedsbidrag af arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger

² De 416,8 mia. kr. er det skatteprovenu, Skatteministeriet ligger til grund for deres beregning af indkomstfordelingen.

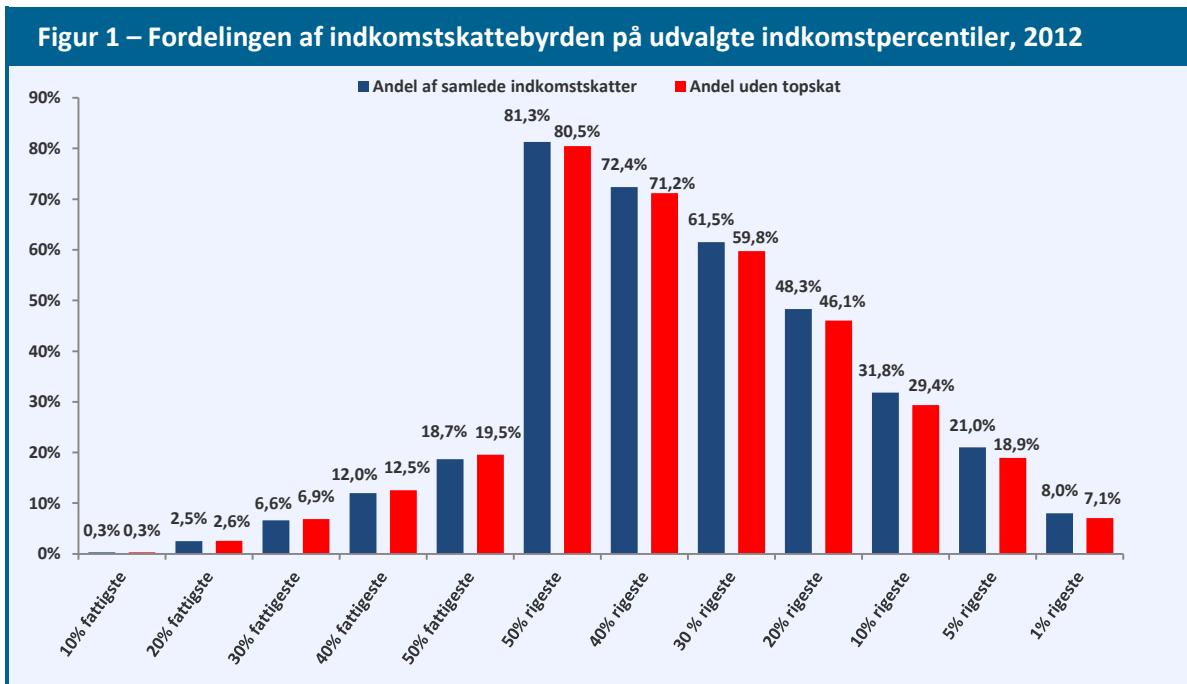
³ Målt ud fra de disponible indkomster.

⁴ Jf. Økonomisk Redegørelse Maj 2012.

⁵ (31,8 pct. x 416,8 mia. kr. = 132,5 mia. kr.)

⁶ Jf. Økonomisk Redegørelse Maj 2012.

De 20 procent rigeste betaler knap halvdelen af alle indkomstskatterne (48,3 pct. eller 201,3 mia. kr.), og den rigeste halvdel af befolkningen betaler mere end 80 procent af de samlede indkomstskatter (338,9 mia. kr.).

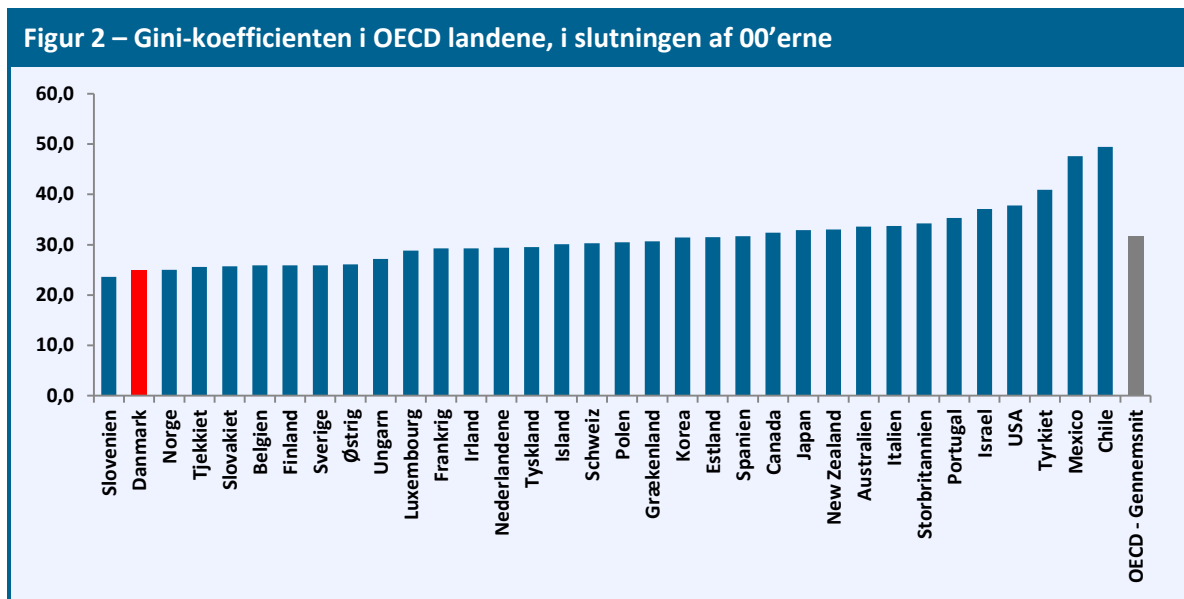
Anm.: Lovmodelberegninger på en stikprøve på ca. 3,3 pct. af befolkningen i 2009 fremskrevet til 2012 på baggrund af forudsætninger i Økonomisk Redegørelse december 2011.
 Kilde: Skatteministeriet (Fordelingen af indkomsterne og indkomstskattebyrden på indkomstdeciler og percentiler)

De 10 pct. af befolkningen med de laveste disponible indkomster i Danmark betaler ca. 0,3 pct. af indkomstskatterne, mens de 20 pct. med de laveste indkomster betaler 2,5 pct. af indkomstskatterne. Sammenholdes dette med, at de 10 pct. rigeste i dag betaler 31,8 pct. af alle indkomstskatterne, viser det, at der sker en betydelig omfordeling af forbrugsmulighederne via skattesystemet fra mere velstående til mindre velstående personer. Det ses også ved, at den øverste marginalskat er på 56,1 pct., mens den laveste marginalskat er 40,9 pct. Hertil kommer, at de offentlige udgifter (der finansieres af skatterne) også omfordeler. Danmark er ifølge OECD det 2. mest lige land i OECD, jf. figur 2. Den relativt snævre indkomstfordeling skyldes en beskeden lønspredning, et omfordelende skattesystem og relativt høje overførselsindkomster.

Såfremt man fjernede topskatten (18,7 mia. kr. i 2012⁷), ville de 1 pct. rigeste betale 7,1 pct. af de samlede indkomstskatter. De 1 pct. rigeste betaler i 2012 ca. 28 pct. af hele provenuet fra topskatten, svarende til 5,2 mia. kr. af 18,7 mia. kr.

Såfremt man fjernede topskatten, ville de 10 pct. rigeste betale 29,4 pct. af alle indkomstskatterne (mod 31,8 pct. i dag).

⁷ 18,7 mia. kr. er det topskatteprovenu, Skatteministeriet ligger til grund for deres beregning af indkomstfordelingen.

Kilde: OECD.stat

Top 1 pct. i en international sammenligning

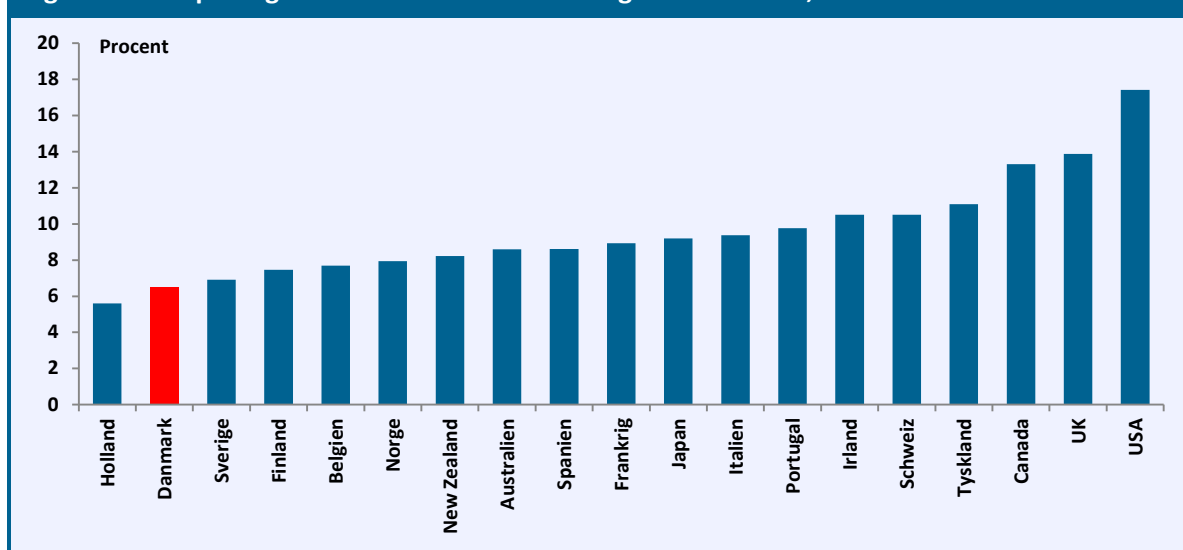
OECD⁸ har opgjort, hvor meget den 1 pct. rigeste del af befolkningen tjener i forhold til den samlede indkomst i forskellige lande. Det fremgår heraf, at andelen af den samlede bruttoindkomst (før skat), der tilfalder "top 1 pct." i Danmark ligger næstlavest sammenlignet med de øvrige lande i OECD, se figur 3. Hvor "top 1 pct." i Danmark har godt 6 pct. af den samlede indkomst (før skat), så har top 1 pct. i USA godt 17 pct. af al indkomst.

Siden 1980 har der været en tendens til, at top 1 pct.'s andel af den samlede indkomst, har været stigende i mange lande. Blandt forklaringerne er skattepolitik. Bl.a. er top-marginalskatterne blevet reduceret i mange lande. Det har medført, at den skattepligtige indkomst er blevet forøget (pga. øget arbejdsudbud, mindre skattespekulation mv.). OECD nævner, at elasticiteten for den skattepligtige indkomst (mht. marginalskatten) typisk er -1 for marginalskatter omkring 50 pct.⁹

⁸ Hoeller, P. et al. (2012), "Less Income Inequality and More Growth – Are They Compatible? Part 1. Mapping Income Inequality Across the OECD", OECD Economics Department Working Papers, No. 924, OECD Publishing.

⁹ Hoeller, P. et al. (2012), "Less Income Inequality and More Growth – Are They Compatible? Part 1. Mapping Income Inequality Across the OECD", OECD Economics Department Working Papers, No. 924, OECD Publishing.

Figur 3 – De 1 pct. rigestes indkomstandel i udvalgte OECD lande, 2010

Kilde: The world top incomes database & Matthews, S. (2011), "Trends in Top Incomes and their Tax Policy Implications", *OECD Taxation Working Papers*, No. 4, OECD

Anm.: Tallene refererer til 2010, eller senest tilgængelige data.

Det vidner om store dynamiske effekter af lavere marginalskat for høje indkomster. OECD¹⁰ henviser til Atkinson and Leigh (2010)¹¹, der finder signifikante effekter af lavere marginalskat for topindkomster. Analysen sammenligner indkomstandele for Australien, Canada, New Zealand, UK og USA. Undersøgelsen fokuserer på perioden 1970 til 2000 og finder, at skatteændringer kan forklare mellem en tredjedel og halvdelen af stigningen i top 1 pct.'s andel af den samlede indkomst. Globaliseringen, den teknologiske udvikling, internettet mv. er også blandt forklaringerne. Det har øget markedet for "superstjerner" i sport og underholdningsbranchen, og det har presset deres markedsværdi op. Endvidere er kravene og ansvaret blevet større for topchefer pga. øget konkurrence (hvilket øger lønniveauet). Globaliseringen har også øget værdien af multinationale koncerner, hvilket også har bidraget til den opadgående trend for topchefers løn. Samtidig har globaliseringen også medført, at topchefer har mulighed for at skifte til et job i udlandet (og ikke bare i hjemlandet), hvilket øger deres forhandlingsposition.

Millionærskat

S og SF foreslog før folketingsvalget i 2011, at man indførte en millionærskat på 6 pct. for indkomster over 1 million kr. Ifølge S og SF ville provenuet herfra udgøre 1,2 mia. kr. En sådan millionærskat ville betyde, at de 1 pct. rigeste ville betale 8,3 pct. af alle indkomstskatter før afledte effekter. En millionærskat ville betyde, at de 1 pct. rigeste ville få forringet incitamentet til at arbejde (ekstra), ligesom selvstændige ville få mindre tilskyndelse til at sætte nye projekter i verden, tage imod nye bestillinger mv. Derfor vil en afledt effekt af millionærskatten være et mindre arbejdsudbud og mindre velstand. Ifølge de økonomiske vismænd vil en ekstra marginalskat på 6 pct. for de 10 pct. rigeste samlet set indebære et provenutab for staten på godt ½ mia. kr. som følge af de negative afledte effekter på velstanden¹².

¹⁰ Matthews, S. (2011), "Trends in Top Incomes and their Tax Policy Implications", *OECD Taxation Working Papers*, No. 4, OECD Publishing.

¹¹ Atkinson, A.B. and A. Leigh (2010), 'The distribution of top incomes in five Anglo-Saxon countries over the twentieth century', *IZA Discussion Papers*, No. 4937.

¹² Jf. Det Økonomiske Råd: Dansk Økonomi – Efterår 2011.

Efter afledte effekter vil en millionærskat betyde, at de 1 pct. rigeste vil betale det samme eller en marginalt mindre andel af de samlede indkomstskatter.

Lægger man vismændenes resultater til grund, er det svært at øge skattebetalingen for de 10 pct. rigeste herhjemme ved at øge deres marginalskat på arbejde. Fordi det betyder, at der bliver arbejdet mindre, sat færre projekter i gang mv.

Kapitalskatter

I debatten er det også blevet nævnt, at man kan øge de rigestes skattebetaling ved at indføre en formueskat, øge arvebeskatningen mv. Fælles for disse forslag er, at de hæver kapitalbeskatningen i Danmark. Danmark har i forvejen de næsthøjeste kapitalskatter i verden,¹³ og højere kapitalskatter medfører et betydeligt forvriddningstab. Ved højere formueskat bliver det mindre attraktivt at investere i Danmark (og ad den vej akkumulere formue), ligesom det bliver attraktivt at flytte investeringer og formue til udlandet. Af den grund er der ikke mange lande, der i dag har en formueskat¹⁴.

En øget arvebeskatning vil reducere tilskyndelsen til at spare op, da en del af arven er tilsigtet (man vil gerne give en opsparing videre til sine børn). Dermed virker højere arvebeskatning som en højere skat på opsparing, og det reducerer opsparingen i samfundet. Lavere opsparing giver færre investeringer (da opsparing finansierer investeringer), hvilket reducerer produktivitet og velstand. I familieejede virksomheder, hvor ejerskabet overdrages fra generation til generation, vil højere arveskat kunne betyde, at der skal trækkes kapital ud af virksomheden til betaling af arveafgift. Dermed reduceres kapitalen, der er til rådighed for investeringer. Det reducerer investeringerne og velstanden. Den Europæiske Centralbank¹⁵ har fundet, at højere kapitalskatter i Danmark medfører lavere skatteprovenu. Det skyldes, at højere kapitalskatter medfører færre investeringer og lavere velstand, hvilket reducerer skattegrundlaget.

Dette notat er muliggjort ved donation fra **KRAKS FOND**

¹³ Jf. CEPOS-notat – Formueskat i Danmark og udlandet.

¹⁴ Kun otte lande i OECD har en formueskat, jf. OECD Revenue Statistics.

¹⁵ Jf. CEPOS-notat – ECB-undersøgelse: lavere kapitalskatter i Danmark giver større skatteprovenu.